

ผลลัพธ์การสอนเศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบ เพื่อส่งเสริมทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

Result of Teaching Economics Integrating Design Thinking Processes to Promote the Future of Digital Skills of Junior High School Students

วชิรญาณ วรณศรี^{1*} ชรินทร์ มั่งคั่ง² และวรินทร์ สิริพงษ์ณภัทร³

Vachirayar Wannasri^{1*}, Charin Mangkhang² and Varintorn Siripongnat³

Received : June 11, 2024; Revised : November 21, 2024; Accepted : November 25, 2024

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการสอนเศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อศึกษาผลลัพธ์การสอนเศรษฐศาสตร์ด้วยการประเมินทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ และ 2) แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบ เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการทางสังคมศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมผสาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.5 สามารถนำไปใช้ได้ 2) ผลการประเมินทักษะอนาคตหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=2.66$, $SD=0.48$) และผลการส่งเสริมทักษะอนาคตหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี

¹⁻³คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; Faculty of Education, Chiangmai University, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : charin.mangkhang@cmu.ac.th

Citation : Wannasri, V., Mangkhang, C. & Siripongnat, V. (2024). Result of Teaching Economics Integrating

Design Thinking Processes to Promote the Future of Digital Skills of Junior High School Students.
Journal of Academic Surindra Rajabhat. 2(6) : 1-14; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2024.36>

($\bar{X}$ =2.73, SD =0.42) จึงสรุปได้ว่าแผนการสอนเศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบสามารถส่งเสริมทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของผู้เรียนได้

คำสำคัญ (Keywords) : เศรษฐศาสตร์, กระบวนการคิดเชิงออกแบบ, ทักษะดิจิทัล, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

Abstract

The objective of this research article is to 1) develop an economics teaching plan that integrated design thinking processes to promote future digital skills for junior high school students, and 2) study the outcomes of teaching economics by assessing the future digital skills of junior high school students. The target group consisted of 43 junior high school students. The research instruments used were 1) a learning management plan and 2) an evaluation form for the quality of the learning management plan that integrated design thinking processes. This research is a social science action research utilizing a mixed-methods data collection approach.

The research findings revealed that 1) the quality of the learning management plan had a reliability score higher than 0.5, indicating that the plan could be utilized, and 2) the assessment of future skills in learning unit 1 showed an overall good level ($\bar{X}$ = 2.66, SD = 0.48), and the promotion of future skills in learning unit 2 showed an overall good level ($\bar{X}$ = 2.73, SD = 0.42). Therefore, it was concluded that the economics teaching plan that integrated design thinking processes could effectively promote the future digital skills of students.

Keywords : Economics, Design Thinking Process, Digital Skills, Junior High School Students

บทนำ (Introduction)

ความสำคัญของการพัฒนาพลเมืองในยุคศตวรรษที่ 21 จำเป็นที่จะต้องมีการส่งเสริมทักษะอนาคตแก่ผู้เรียน แต่ปัจจุบันการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรแกนกลาง และบรรยากาศในการเรียนรู้ของโรงเรียนไทยในปัจจุบันไม่ได้ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะเหล่านี้ให้กับผู้เรียนเท่าที่ควร

Citation : วชิรญาณ วรรณศรี, ชรินทร์ มั่งคั่ง และวรินทร์ สิริพงษ์ณ์ภัทร. (2567). ผลลัพธ์การสอนเศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการ

กระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 2(6) : 1-14; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2024.36>

ดังนั้นทักษะอนาคตจึงมุ่งเน้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถก้าวสู่สังคมการทำงานภายใต้แรงกดดันของสภาพสังคมได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในปัจจุบันที่ไม่เน้นกระบวนการทำงานกลุ่ม การสื่อสาร หรือส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน แต่เป็นการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเป็นผู้บรรยายเนื้อหาเป็นหลัก ในขณะที่ทักษะอนาคตเน้นให้ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ และออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถสังเคราะห์ความรู้และออกแบบชิ้นงานได้จากความเข้าใจของนักเรียนเอง (วิภาพรรณ พินลา และ วิภาดา พินลา, 2561 : 17) ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มของการศึกษาไทยด้านบวก ซึ่งผู้เรียนของยุคตัวอย่างดังต่อไปนี้ คือ 1) หลักสูตรใหม่เกิดขึ้นมากขึ้น เนื่องจากการแข่งขันในสังคมโลกยุคปัจจุบันทำให้ตลาดต้องการแรงงานที่มีความพัฒนาเท่าทันโลกมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจ 2) การจัดการศึกษามีความเป็นสากลมากขึ้น สภาพโลกาภิวัตน์ที่มีการเชื่อมโยงในทุกด้านร่วมกันทั่วโลก ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ กฎกติกา การดำเนินการด้านต่าง ๆ ทั้งการค้า การลงทุน การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม ซึ่งเป็นความรู้ที่นักเรียนในยุคปัจจุบันควรได้รับการศึกษา และ 3) ความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษาลดลง เนื่องจากกระแสของการเรียกร้องสิทธิมนุษยชนที่เป็นกระแสระดับโลก เกิดขึ้นควบคู่กับความเป็นประชาธิปไตยเกิดขึ้นอีกครั้งในสังคมไทยยุคปัจจุบันที่สามารถรับรู้ได้จากข่าวสารช่องทางต่าง ๆ อีกทั้งมีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการเรียนการสอน ทำให้ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงผู้คนรวมถึงวัยของผู้เรียน (ประหยัด พิมพา, 2561 : 245)

ศักยภาพที่สำคัญในการเตรียมพลเมืองเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่ตอบสนองกระบวนการทำงาน ในสังคมมีความซับซ้อนและท้าทายมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีความต้องการบุคคลที่มีความสามารถในการพัฒนาตนเองในด้านการใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า มีเหตุผล มีวิจารณ์ญาณ สามารถสื่อสารทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมถึงมีทักษะทางด้านการใช้เทคโนโลยีเป็นอย่างดี เพราะบุคคลเหล่านี้จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกปัจจุบัน ดังนั้นการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนผ่านกรอบแนวคิดโดยการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยจำเป็นต้องเรียนรู้ถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้การเรียนรู้มีความท้าทาย ยืดหยุ่น มีความสร้างสรรค์ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องมีความรู้ในการเชื่อมโยงบทเรียนกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เป็นผู้ให้คำแนะนำมากกว่าการเป็นผู้บรรยายบทเรียน (วิภาพรรณ พินลา และ วิภาดา พินลา, 2561 : 17) จะทำให้สามารถรับมือ

กับและสามารถพัฒนานักเรียนให้มีความพร้อมต่อการทำงานตามกรอบแนวคิดในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดเชิงออกแบบ เป็นอีกแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อระดมความคิดในการหาแนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ และสร้างชิ้นงานออกมาอย่างเป็นรูปธรรม (Hasso Plattner Institute of Design at Stanford University, 2009 : 1-5)

ในปัจจุบันบทบาทครูสังคมศึกษาจะต้องแสวงหากระบวนการที่จะสามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะที่สามารถสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ รวมถึงกระบวนการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น จากการศึกษาในบทความการศึกษาไทยในปัจจุบัน (ประหยัด พิมพา, 2561 : 248) มีอุปสรรคในเรื่องของการสอนทักษะการคิดและทักษะทางอารมณ์ไม่มีคุณภาพ สภาพเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการแข่งขัน ทำให้การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาวิชาการเป็นสำคัญในขณะที่การศึกษาไทยยังไม่สามารถพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนได้เท่าที่ควร เนื่องจากการเรียนการสอนยังมุ่งสอนให้ผู้เรียนคิดตามสิ่งที่ผู้สอนป้อนความรู้มากกว่าการคิดสิ่งใหม่ ๆ ประกอบกับครูผู้สอนมีภาระงานมาก จนส่งผลกระทบต่อพัฒนาในด้านอื่น เช่น การพัฒนาเชิงสังคม รวมถึงการพัฒนาทักษะเชิงอารมณ์ นอกจากนี้ทักษะการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันหรือใช้ในการเรียนการสอน ทำให้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับสื่อนิตดลงดงั้นเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้ เนื่องจากการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเป็นการเรียนรู้เชิงบรรยาย ความรู้ความจำ ดังนั้นการเรียนรู้ในห้องเรียนจึงควรออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ผ่านกระบวนการที่ส่งเสริมทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะที่เป็นที่ต้องการของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ได้ (Bernie Trilling and Charles Fadel, 2552 : 47-48)

เป้าหมายของสาระเศรษฐศาสตร์คือการพัฒนาทักษะอนาคตในการตัดสินใจจากการศึกษา งานวิจัยพบว่า การนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบ หรือ Design Thinking (Hasso Plattner Institute of Design at Stanford University, 2009 : 1-5) สามารถนำมาปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นกระบวนการคิดเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่ดีที่สุด เป็นกระบวนการทำความเข้าใจกับปัญหาเพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาในรูปแบบใหม่ โดยมีขั้นตอนอยู่ทั้งหมด 5 ขั้นตอนได้แก่ 1) การสร้างความเข้าใจ 2) การนิยามปัญหา 3) การสร้างทางเลือก 4) การสร้างต้นแบบ 5) ทดสอบหรือนำเสนอเพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวทางการ

แก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาการทักษะการวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสารและการทำงานเป็นทีมเพื่อให้เกิดชิ้นงานที่มีความน่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของวิจารย์ พานิช (2555 : 29) ที่มีอยู่ทั้งหมด 4 ด้านคือ 1) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ คือการคิดอย่างสร้างสรรค์ ทำงานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และออกแบบผลงานได้อย่างแปลกใหม่ 2) ทักษะการคิดวิพากษ์ คือการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ไขปัญหา ได้อย่างมีเหตุผล เป็นระบบ และสามารถตัดสินใจได้อย่างเท่าทันปัจจุบัน 3) ทักษะการสื่อสาร คือความสามารถในการสื่อสารร่วมกับผู้อื่นได้อย่างชัดเจนและเข้าใจ และ 4) ทักษะการร่วมมือ คือการให้ความร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี การสอนเศรษฐศาสตร์จึงจำเป็นต้องทบทวนการปรับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21

ดังนั้นบริบทของนักเรียนในโรงเรียนที่มีศักยภาพในการแข่งขันสูงผู้วิจัยจึงสนใจที่จะส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนผ่านการจัดการเรียนรู้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เพื่อส่งเสริมทักษะอนาคตที่จำเป็นต่อผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้มาปรับใช้กับสถานการณ์สังคมปัจจุบันหรืออนาคตโดยการวิเคราะห์องค์ความรู้ด้วยตนเองและร่วมมือกันกับผู้อื่น เพื่อออกแบบชิ้นงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ซึ่งกระบวนการทั้งหมดเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมต่อการเข้าสู่สังคมในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อพัฒนาแผนการการสอนเศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาผลลัพธ์การสอนเศรษฐศาสตร์ด้วยการประเมินทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นวิจัยแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการทางสังคมศึกษา (PAOL) (ชรินทร์ มั่งคั่ง, 2564, 24) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

Citation : Wannasri, V., Mangkhang, C. & Siripongnapat, V. (2024). Result of Teaching Economics Integrating

Design Thinking Processes to Promote the Future of Digital Skills of Junior High School Students.

Journal of Academic Surindra Rajabhat. 2(6) : 1-14; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2024.36>

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 215 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่นำมาใช้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 43 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากห้องเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์กระบวนการคิดเชิงออกแบบสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 ชั่วโมง

2.2 แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

2.3 แบบประเมินทักษะอนาคตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชาสังคมศึกษา (ส23102) สารเศรษฐศาสตร์ มีค่าน้ำหนัก 1.5 หน่วยกิต ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ส 3.1 ตัวชี้วัด ม.3/1 และมาตรฐานการเรียนรู้ ส 3.2 ตัวชี้วัด ม.3/1, ตัวชี้วัด ม.3/3

3.2 ศึกษาข้อมูลและเอกสารการจัดการเรียนการสอนสารการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชาสังคมศึกษา (ส23102) สารเศรษฐศาสตร์

3.3 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ระบบเศรษฐกิจ และ หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 ชั่วโมง และแบบประเมินทักษะอนาคต

Citation : วชิรญาณ วรรณศรี, ขรินทร์ มั่งคั่ง และวรินทร์ สิริพงษ์ภัทร. (2567). ผลลัพธ์การสอนเศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการ

กระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 2(6) : 1-14; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2024.36>

3.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบ สาระเศรษฐศาสตร์ทั้งสองแผนและแบบประเมินทักษะอนาคต เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินทักษะอนาคต เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคม จำนวน 3 คน เพื่อประเมินตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ความถูกต้องเหมาะสมตามลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอนาคตของผู้เรียน โดยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) กำหนดคะแนนเป็น 1, 0 และ -1 เมื่อ 1 หมายถึง เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน และ -1 หมายถึง ไม่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน

3.6 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปเปรียบเทียบเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาตามค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพมากกว่า 0.5 สามารถนำไปใช้ได้

3.7 ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยกับกลุ่มเป้าหมาย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการทางสังคม ศึกษา (PAOL) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ขั้นวางแผน (Plan) วิเคราะห์ผู้เรียนสำรวจข้อมูลพื้นฐานวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน วิเคราะห์ปัญหา และออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อดำเนินการออกแบบและส่งแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาผ่านกระบวนการคิดเชิงออกแบบให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้ทำการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และนำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ย

4.2 ขั้นปฏิบัติ (Act) โดยการปฏิบัติสอนจริงตามแผนการจัดการเรียนรู้

4.3 ขั้นสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน (Observer) โดยการสังเกตและรวบรวมผลการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนเกิดการพัฒนาหรือไม่เกิดการพัฒนา

4.4 ขั้นประเมินผล (Reflect) ประเมินการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนการสอนเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับแผนการสอนในครั้งถัดไป ผ่านชิ้นงานที่เกิดจากสื่อสารและทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อร่วมกันวิเคราะห์หาคำตอบเพื่อสร้างสรรค์ชิ้นงานและความรู้ที่เกิดจากการเข้าใจของนักเรียน เมื่อดำเนินการครบทั้ง 2 แผนการจัดการเรียนรู้ จึงต้องทำการประเมินและวิจารณ์การจัดการเรียนรู้ทักษะอนาคตของผู้เรียนว่าผ่านหรือไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดออกมาเป็นค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

5.1 วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) และการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินทักษะอนาคต เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of objective congruence: IOC โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ หากค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ตั้งแต่ 0.50

5.2 นำผลการประเมินทักษะอนาคตของนักเรียนมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ โดยแบบประเมินนั้นจะมีระดับคะแนนอยู่ที่ โดยกำหนดให้ค่าเฉลี่ยดังนี้ ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.00 คือ ดีมาก, เฉลี่ย 1.50 - 2.00 คือ ดี และ ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 คือ ปรับปรุง (Wannapaisan, 2020) โดยกำหนดให้ระดับที่ยอมรับได้อยู่ในระดับ ดี ขึ้นไป

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ผ่านกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาผ่านกระบวนการคิดเชิงออกแบบของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และส่งเสริมทักษะอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผ่านการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดเชิงออกแบบ ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้สรุปผลวิจัย 2 ตอน ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ที่กระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะอนาคตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

Citation : วชิรญาณ วรรณศรี, ขรินทร์ มั่งคั่ง และวรินทร์ สิริพงษ์ภัทร. (2567). ผลลัพธ์การสอนเศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการ

กระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 2(6) : 1-14; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2024.36>

ตารางที่ 1 แสดงผลการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีวัดผล

สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีวัดผล
1. นักเรียนเข้าใจลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจประเภทต่าง ๆ	1.นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของระบบเศรษฐกิจได้ (K) 2.นักเรียนสรุปประเภทของระบบเศรษฐกิจจากบทความได้ (P) 3.นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม (A)	1.แบบประเมินการตอบคำถามของนักเรียน 2.แบบประเมินใบงานกลุ่ม 3.แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน
2. วิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจกับสินค้าและบริการ	1.นักเรียนสามารถเชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจกับสินค้าและบริการได้ (K) 2.นักเรียนออกแบบสินค้าและบริการได้ (P) 3.นักเรียนเห็นความสำคัญของระบบเศรษฐกิจที่มีต่อสินค้าและบริการ (A)	1.แบบประเมินการคิดเชื่อมโยงของนักเรียน 2.แบบประเมินการออกแบบสินค้า 3.แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน
3. ออกแบบสินค้าและบริการภายใต้บริบทของระบบเศรษฐกิจ	1.นักเรียนสามารถอธิบายชิ้นงานของนักเรียนได้ (K) 2.นักเรียนออกแบบสินค้าและบริการได้(P) 3.นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้เรื่องระบบเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อสินค้าและบริการ (A)	1. แบบประเมินชิ้นงาน 2. แบบประเมินทักษะอนาคตของนักเรียน
4. เข้าใจความหมาย ความแตกต่าง และประโยชน์ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแต่ละประเภท	1.นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจประเภทต่าง ๆ ได้ (K) 2. นักเรียนสรุปความรู้ออกมาเป็น infographic ได้ (P) 3.นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	1. แบบประเมินชิ้นงาน
5. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	1.นักเรียนอธิบายสาเหตุที่ส่งผลกระทบระหว่างประเทศได้ (K) 2. นักเรียนออกแบบแผนภูมิกำแพงปลาที่แสดงถึงสาเหตุของปัญหาได้ (P) 3.นักเรียนเห็นความสำคัญขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (A)	1.แบบประเมินชิ้นงาน
6. วัดจุดประสงค์และหน้าที่ขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	1.นักเรียนอธิบายสาเหตุในการเลือกองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศมาแก้ไขปัญหได้ (K) 2. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนได้ (P) 3.นักเรียนเห็นความสำคัญขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (A)	1.แบบประเมินชิ้นงาน 2. แบบประเมินทักษะอนาคตของนักเรียน

ผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ผ่านกระบวนการคิดเชิงออกแบบพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 มีผลการประเมินค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ในทุก

Citation : Wannasri, V., Mangkhang, C. & Siripongnapat, V. (2024). Result of Teaching Economics Integrating

Design Thinking Processes to Promote the Future of Digital Skills of Junior High School Students.

Journal of Academic Surindra Rajabhat. 2(6) : 1-14; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2024.36>

รายการอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มีผลการประเมินอยู่ระหว่าง 0.66-1 อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ สามารถนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายได้

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการศึกษาศึกษาผลลัพธ์การสอนเศรษฐศาสตร์ด้วยการประเมินทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าผลการประเมินทักษะอนาคตของนักเรียนสามารถนำเสนอต่อไปได้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินทักษะอนาคตของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะอนาคต	$\bar{X}$	SD	ระดับ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1			
1. ความสร้างสรรค์	2.40	0.66	พอใช้
2. ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ	2.80	0.38	ดี
3. ความสามารถในการสื่อสาร	2.57	0.58	พอใช้
4. ความร่วมมือ	2.40	0.33	ดี
ภาพรวมหน่วยการเรียนรู้ที่ 1	2.54	0.48	ดี
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2			
1. ความสร้างสรรค์	2.54	0.49	พอใช้
2. ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ	2.84	0.36	ดี
3. ความสามารถในการสื่อสาร	2.67	0.48	ดี
4. ความร่วมมือ	2.88	0.33	ดี
ภาพรวมหน่วยการเรียนรู้ที่ 2	2.73	0.42	ดี

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการประเมินทักษะอนาคตของนักเรียน ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=2.54$, $SD=0.48$) และในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=2.73$, $SD=0.42$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยผู้วิจัยได้อภิปรายผลวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ที่กระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะอนาคตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ระบบเศรษฐกิจ และ หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

Citation : วชิรญาณ วรรณศรี, ขรินทร์ มั่งคั่ง และวรินทร์ สิริพงษ์ภัทร. (2567). ผลลัพธ์การสอนเศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการ

กระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 2(6) : 1-14; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2024.36>

สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 ชั่วโมง ผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ผ่านกระบวนการคิดเชิง มีผลการประเมินอยู่ระหว่าง 0.66-1 อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ สามารถนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากแผนการสอนที่มีคุณภาพจะต้องมีเนื้อหาที่ชัดเจนและละเอียด ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุม สอดคล้องกับพระครุชิต อิสสรโร (2560 : 41-60) กล่าวว่า การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้มีหลักการที่แน่นอนชัดเจนแล้วก็นำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเองกระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย จะสังเกตว่ากระบวนการเหล่านี้ล้วนแต่เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร อีกทั้งแผนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้นผ่านการศึกษาค้นคว้าและงานวิจัยที่หลากหลาย รวมถึงการคัดสรรเนื้อหาที่เหมาะสมกับหัวข้อการจัดการเรียนรู้จึงทำให้ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานุจุ บุรินอก (2565, 45-51) ที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการพัฒนาแผนการเรียนรู้ที่ผ่านการศึกษาค้นคว้าและงานวิจัยที่หลากหลายเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งเพื่อให้แผนการเรียนรู้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการศึกษาศึกษาผลลัพธ์การสอนเศรษฐศาสตร์ด้วยการประเมินทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยอภิปรายได้ดังต่อไปนี้ ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ =2.54, SD =0.48) และในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ =2.73, SD =0.42) เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้นำเอากระบวนการคิดเชิงออกแบบมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม เน้นการลงมือปฏิบัติจริงของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของวิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2563, 1-2) ได้กล่าวว่า กระบวนการที่ให้นักเรียนได้สร้างสรรค์เป็นทักษะเชิงประยุกต์ที่ต้องใช้การคิดที่หลากหลาย ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ไปสู่การสร้างสรรค์จริงได้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Qing Yu et al. (2022, 1-12) ซึ่งให้เห็นว่าการสอนด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ช่วยเสริมทักษะการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน การสอนด้วยกระบวนการนี้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน การระดมสมอง และการทดลองแนวคิดใหม่ ๆ จึงสามารถพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานในศตวรรษที่ 21 ได้ ผลจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 แผน นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะอนาคตแล้ว ยังสามารถทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้วิชาเศรษฐศาสตร์กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้มากขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมสู่กระบวนการทำงานในยุคศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นความสำคัญของการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดขั้นสูง การนำแผนการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ผ่านกระบวนการคิดเชิงออกแบบ ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน อีกทั้งต้องส่งเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมและความสามารถในการสื่อสาร ให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในชั้นเรียนกับประสบการณ์จริงได้

1.2 จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตจำเป็นต้องนำปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มาสู่การออกแบบให้เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนควรนำความรู้หรือสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งจากสื่อ ข่าวสาร รูปภาพ และสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยการสอนเศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะดิจิทัลแห่งอนาคต ดังนั้นผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวไปปรับใช้เพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนที่ต้องการส่งเสริมในบริบทที่แตกต่างของห้องเรียน เพื่อให้เห็นประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด

2.2 ควรพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดเชิง
ออกแบบไปปรับใช้กับสาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา
ทักษะที่อย่างหลากหลายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- ชรินทร์ มั่งคั่ง. (2564). **ปัญญาการสอนสังคมศึกษา**. เชียงใหม่: ลานนาการพิมพ์จำกัด.
- ประหยัด พิมพา. (2561). การศึกษาไทยในปัจจุบัน. **วารสารมหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด**. 7(1) : 424-249.
- พระครุฑ อีสโร. (2560). หลักการและเทคนิคการเขียนแผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. **วารสารศึกษาศาสตร์ มมร**.
5(1) : 41-60.
- ภานุรุจ บุรินอก. (2565). **การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสด
ศรีสุภาวดีวงศ์
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2563). **การเรียนรู้ร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรม**. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิภาพรรณ พินลา และ วิภาดา พินลา (2561). **การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21**.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Hasso Plattner Institute of Design at Stanford University. (2009). **bootcamp bootleg**.
California: Stanford d.School.
- Qing Yu, Kun Yu & Rongri Lin. (2022). Design thinking and student learning: A meta-
analysis. **PLOS ONE**. 17(5) : 1-12.
- Trilling, B. and Fadel, C. (2552). **21st Century Skills: Learning for Life in Our Times**.
San Francisco: Jossey-Bass.

Citation : Wannasri, V., Mangkhang, C. & Siripongnapat, V. (2024). Result of Teaching Economics Integrating

Design Thinking Processes to Promote the Future of Digital Skills of Junior High School Students.

Journal of Academic Surindra Rajabhat. 2(6) : 1-14; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2024.36>

Wannapaisan, C. (2020). **Social Studies Research: Principles and Applications**.
Bangkok: Danex Inter corporation Company Limited.

Citation : วชิรญาณ วรรณศรี, ชรินทร์ มั่งคั่ง และวรินทร์ สิริพงษ์ภัทร. (2567). ผลลัพธ์การสอนเศรษฐศาสตร์ที่บูรณาการ

กระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารราชภัฏ
สุรินทร์วิชาการ. 2(6) : 1-14; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2024.36>